

Cine a fost Michelangelo?

de Kirsten Anderson

Ilustrații de Gregory Copeland

Traducere din limba engleză de Loreta Budin

Editori:

Magdalena Mărculescu
Silviu Dragomir

Fondator:

Ion Mărculescu, 1994

Director editorial:

Virginia Lupulescu

Redactare:

Ruxandra Georgescu

Director producție:

Cristian Claudiu Coban

Dtp:

Mihaela Gavriloiu

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

ANDERSON, KIRSTEN

Cine a fost Michelangelo? / Kirsten Anderson ; il. de Gregory Copeland ;
trad. din lb. engleză de Loreta Budin. – București: Pandora M, 2025

ISBN 978-606-978-877-6

I. Copeland, Gregory (il.)

II. Budin, Loreta (trad.)

087.5

Titlul original: *Who Was Michelangelo?*

Autor: Kirsten Anderson

Ilustrator: Gregory Copeland

Text copyright © 2022 by Kirsten Anderson

Illustrations copyright © 2022 by Penguin Random House LLC

All rights reserved including the right of reproduction in whole or in part in any form. No part of this book may be used or reproduced in any manner for the purpose of training artificial intelligence technologies or systems. This work is reserved from text and data mining (Article 4(3) Directive (EU) 2019/790).

This edition published by arrangement with Penguin Workshop, an imprint of Penguin Young Reader's Group, a division of Penguin Random House.

Who HQ® and all related logos are trademarks owned by Penguin Random House LLC.

Copyright © Pandora Publishing, 2025, pentru traducerea în limba română

O.P. 16, Ghișeu 1, C.P. 0490, București

Tel.: +4 021 300 60 90 ; Fax: +4 0372 25 20 20

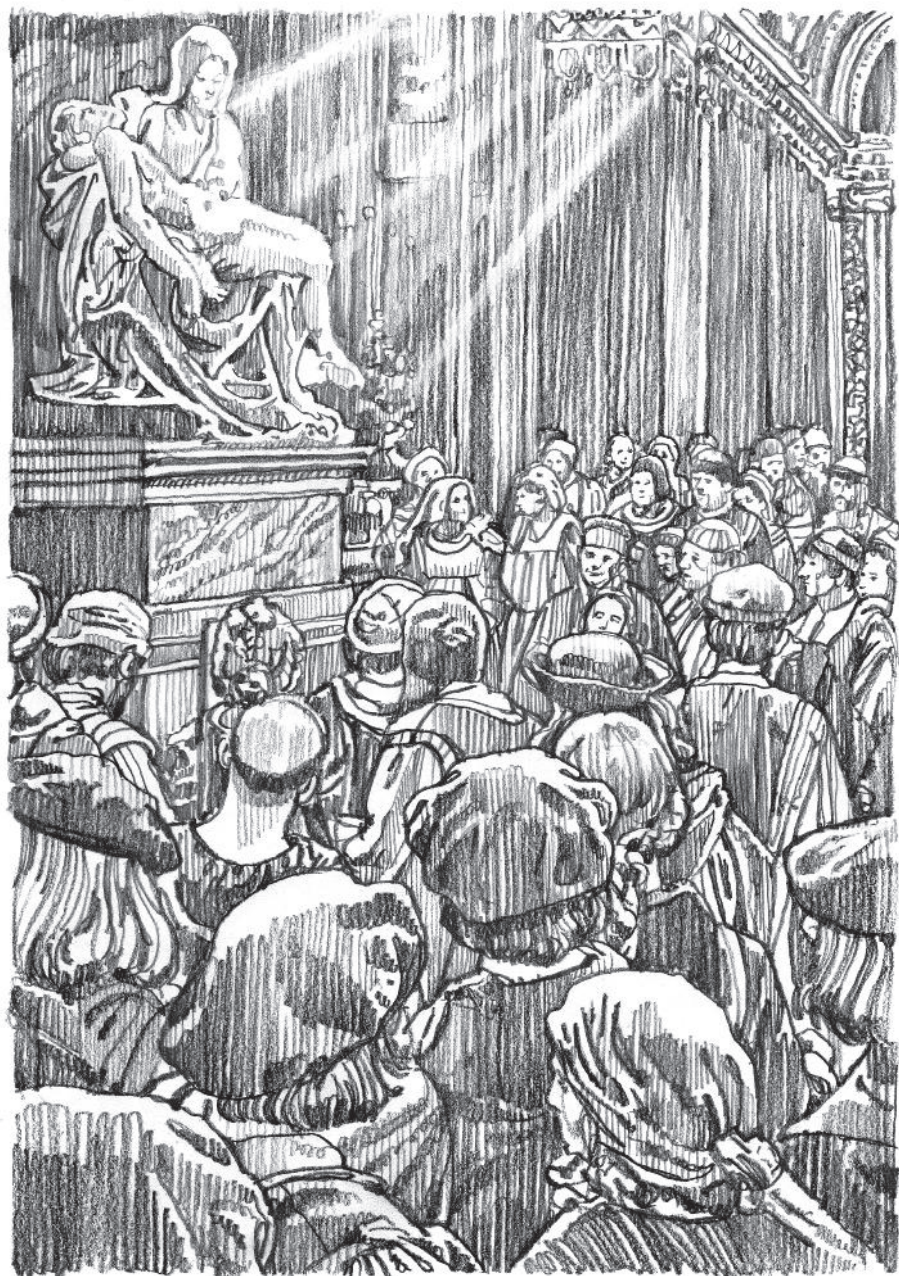
W: www.pandoram.ro

ISBN: 978-606-978-877-6

Pandora M face parte din Grupul Editorial TREI

Cuprins

Cine a fost Michelangelo?	5
Educația unui artist	9
Omul Renașterii	20
Gigantul	33
O pictură pe plafon	45
Ordinele papei	66
Apărând Florența	76
Capela Medici	85
Judecata de Apoi	91
Un adevărat maestru	101
Cronologii	110
Bibliografie	112

Cine a fost Michelangelo?

O mulțime se adunase în jurul noii statui din Capela Sfintei Petronilla, în anul 1500. Era, într-adevăr, o minune. Sculptura înfățișa o scenă celebră din Biblie: Fecioara Maria, ținând în brațe trupul fiului său mort, Iisus Hristos. Această scenă este adesea numită pietà. (*Pietà* înseamnă „milă“ în italiană.) Mulți alții pictaseră sau sculptaseră aceeași imagine a mamei și fiului. Însă această statuie era diferită. Deși cioplită din marmură dură, era incredibil de însuflețită. Oamenii puteau observa cele mai mici detalii, precum mușchii încordați și tensiunea pielii, acolo unde mâna Mariei ținea trupul lui Iisus. Cutele veșmântului Mariei păreau la fel de moi ca o țesătură adevărată. Când razele soarelui pătrundeau prin ferestrele capelei, statuia părea să strălucească. Era greu de crezut că fusese sculptată în piatră.

Toată lumea considera că era o operă magnifică, diferită de orice tot ceea ce fusese înainte. Dar cine o sculptase? Mulți dintre cei adunați în capelă în acea zi păreau să nu știe. Mulțimea, oricât de mult ar fi admirat imaginea din fața ei, părea că nu privise cu *suficientă* atenție.

În apropiere, un tânăr asculta în tăcere. Nu-i venea să creadă că unii se întrebau cine e artistul. *El* făcuse

statuia. Oare nu văzuseră numele său? Pe o panglică de pe pieptul Mariei, el sculptase cuvintele: „Michelangelo florentinul făcea asta.“ Scrisese „făcea“ în loc de „a făcut“ pentru că auzise că artiștii Greciei antice își semnavă lucrările astfel. Era modul lor de a spune că o operă de artă nu este niciodată cu adevărat terminată.

Dar Michelangelo era gata să înceapă un nou proiect. Avea alte lucrări importante de realizat. Curând,

avea să devină cunoscut drept unul dintre cei mai mari artiști ai lumii. Sute de ani mai târziu, oamenii încă sunt uimiți de statuile, picturile și clădirile pe care le-a creat.

Și nu a mai semnat niciodată vreo altă lucrare. Acea primă pietă este singura care poartă numele său. După expunerea ei, nimeni nu avea să se mai uite vreodată la opera lui și să întrebe: „Cine a făcut asta?“ Toată lumea avea să știe că Michelangelo era artistul.

Capitolul 1

Educația unui artist

Michelangelo di Lodovico Buonarroti Simoni s-a născut pe 6 martie 1475, în Caprese, oraș aflat în ceea ce este astăzi Italia. Familia sa era de fapt din Florența, un oraș mare din apropiere, dar tatăl său, Lodovico,

Caprese

acceptase pentru un an un post de *podestà*, sau primar, în Caprese. Apoi, familia Buonarroti, așa cum era cunoscută, s-a întors la Florența.

Michelangelo avea un frate mai mare și trei frați mai mici. Mama sa, Francesca, a murit când el avea șase ani. Familia Buonarroti fusese cândva o familie de negustori bogați, dar pe la sfârșitul anilor 1400 își pierduse aproape întreaga avere.

Totuși, Lodovico se considera un membru al clasei superioare și credea că a munci e sub demnitatea sa.

Ocazional, accepta mici slujbe în administrația publică, iar familia încerca să se descurce cu banii câștigați astfel.

Lodovico credea că Michelangelo e inteligent și a decis să-l trimită la școală, lucru neobișnuit la acea vreme. Michelangelo s-a arătat interesat de artă de la o vârstă fragedă și petrecea mai mult timp desenând decât studiind. Tatăl său s-a înfuriat. Nu voia ca fiul său să devină artist. Considera că artiștii erau muncitori fără calificare. Lodovico și ceilalți copii ai lui îl băteau adesea pe Michelangelo, când îl prindeau desenând.

ORAȘELE-STAT ITALIENE

CÂND S-A NĂSCUT MICHELANGELO, PENINSULA ÎN FORMĂ DE CIZMĂ, CUNOSCUTĂ ASTĂZI SUB NUMELE DE ITALIA, ERA ALCĂTUITĂ DIN ORAȘ-STAT

INDEPENDENTE. FLORENȚA, VENEȚIA ȘI MILANO ERAU
PRINTRE CELE MAI IMPORTANTE.

OAMENII NU SE CONSIDERAU ITALIENI. SE IDENTIFICA
DREPT „FLORENTINI”, „VENEȚIENI” SAU „MILANEZI”, ÎN
FUNȚIE DE REGIUNEA LOR.

MAJORITATEA ORAȘELOR-STAT NU AVEAU REGI.
ÎN SCHIMB, ERAU ADESEA CONDUSE DE FAMILII
NOBILE BOGATE. ORAȘUL NATAL AL FAMILIEI LUI
MICHELANGELO, FLORENȚA, A FOST DOMINAT DE
FAMILIA MEDICI PESTE TREI SECOLE. STATELE
PAPALE, UN GRUP DE ORAȘE MAI MICI, ERAU
CONTROLATE DE PAPA DE LA ROMA.

ITALIA NU A FOST O ȚARĂ UNIFICATĂ PÂNĂ ÎN 1871.

Michelangelo s-a împrietenit cu Francesco Granacci, un ucenic din atelierul lui Domenico Ghirlandaio, unul dintre cei mai cunoscuți pictori din Florența. Un ucenic învața o meserie de la un meșter, în schimbul muncii sale. Granacci i l-a prezentat pe Michelangelo lui Ghirlandaio, care l-a invitat să devină unul dintre ucenicii săi.

Lodovico încă nu era de acord ca fiul său să devină artist, dar și-a dat seama că nu-l putea opri. În 1488, la vârsta de treisprezece ani, Michelangelo a intrat în atelierul lui Ghirlandaio.

Francesco Granacci

Domenico Ghirlandaio

Lucrând cu Ghirlandaio, Michelangelo a studiat bazele picturii, precum amestecarea culorilor și pregătirea unei pânze. În acea perioadă, Ghirlandaio lucra la o serie de fresce. O frescă este o pictură de mari dimensiuni, realizată de obicei pe un perete sau un tavan, folosind o tehnică specială cu tencuială umedă. Michelangelo a învățat, probabil, să lucreze în acest mediu de la Ghirlandaio.